

„Hogyan töltötték szabadidejüket szüleink és nagyszüleink Egerben...”

...avagy a gardedámoktól a diszkókorszakig

Édesapám Egerben nőtt fel, édesanyám egy közeli faluban, Szilvásváradon, s itt nevelkedtek fel nagyszüleim is, akik közül anyai nagymamám a gimnazista éveit Egerben, míg nagyapám Sopronban töltötte. Érdekes, hogy anyám és nagymamám húsz év különbséggel ugyanabba az egri gimnáziumba járt – a Szilágyiba – s kettejük „emlékképei” között ég és föld a különbség arról, hogyan szórakoztak a maguk idejében. Apai nagyszüleim közül a nagymamám mikófalvi, de korán férjhez ment egri (felnémeti) nagyapámhoz, így a fiatalságukat már közösen, Egerben töltötték.

Mindkét nagymamámat szigorúan nevelték, ha el is jártak szórakozni, azt mindig csak más lányok társaságában, és legtöbbször egy keresztanya vagy egy nagynéni felügyeletével tehették – őket hívták gardedámoknak. Az egyik legfőbb szórakozásuk a séta volt: ilyenkor összekapaszkodva végigmentek az utcán, s ha kaptak húszt fillért, ehettek egy fagyit az egri Sárvári cukrászdában, ami már akkoriban is híres volt saját főzésű fagyaltjáról. A fagyizás mint szórakozás, húsz évvel később, a nyolcvanas években anyukám életében is fontos szerepet játszott: ő kollégista volt, így szigorú időbeosztás szerint élt, „kimenőt” csak tanítás után, általában fél-ötig kaptak, ezt a kis időt kellett kihasználni, „hogy az órák után „levegőt vegyen”. A kollégium ma a Sancta Mária Gimnázium épülete, (régen József Attila kollégiumnak nevezték, és a Szilágyi Erzsébet Gimnázium felső szintjén kapott helyet) itt laktak a gimnazista és óvónőképzős lányok: első és másodévesként tizenöt-tizennyolc ágyas szobákban, később, harmadikos-negyedikes korukban négy-hatágyasban. Anyukám azt mesélte: legfőbb szórakozásuk a színház és a hangversenyek voltak, bérletet váltottak, és havonta egyszer vagy kétszer mentek az előadásokra. Azért is izgultak ilyenkor, mert itt iskolán kívül is találkozhattak más gimnáziumok diákjaival – például dobós vagy katonai kollégista fiúkkal. Édesanyám és anyai nagymamám közös emléke a várva várt Erzsébet bál, amit a szilágyisok minden évben megrendeztek: persze más zenére táncoltak, nagymamámék idejében a hatvanas évek romantikus slágerei mentek, később inkább a diszkó volt a divat.

A nagyapáim számára inkább a sport volt a kikapcsolódás: rendszeresen jártak különféle atlétikai versenyekre, de ha nem, akkor szívesen fociztak a barátaikkal. Ha nem volt focipálya, akkor a réten vagy épp az akkor még nem forgalmas utcán. (hisz autók nem voltak

ekkora számban). Mind a ketten jártak tánciskolába – érdekes, hogy néhány évig még apám is járt ilyenbe, Egerben. Ő úgy emlékszik, hogy amíg általános iskolába járt -1972-ig – évente egyszer vagy kétszer voltak bulik. Amikor középiskolába került – az egri Dobóba – az akkori rendtartás szerint este 10 után nem lehetett még tanári engedéllyel sem kimenni az „éjszakába,” maradtak az osztálybulik, gombavatók, illetve ebben az időszakban már megjelent a házibuli. Alkoholt jellemzően sem általános iskolában, sem középiskolában nem fogyasztottak. Az már csak a főiskolás évekre volt jellemzőbb: apám 1976 után járt az egri tanárképzőbe, s ekkoriban jelent meg a diszkó-korszak. Hetente voltak a városban vagy nagyobb településeken diszkó-klubok, amelyek nagyjából 6-7 óra felé nyitottak, és este 11-12 óra fele zártak. Péntek esténként divatos helynek számított a főiskola pinceklubja, a kórházklub vagy a Berva-klub. Jellemzően sört és bort ittak, a drogokat nem ismerték, viszont ekkoriban már egyes fiatalok körében megjelent a „szipuzás“ - vagyis különféle ragasztók illatét szippantották be, amitől bódult állapotba kerültek.

Apám és anyám, miután megismerkedtek, jellemzően moziba jártak, hetente akár többször is, de gyakran mentek kiállításokat nézni, s eljártak dzsesszkoncertekre is, akár Egerben, akár Budapesten. Az Ifjúsági Házban szinte minden programon ott voltak, a filmművészeti nyári egyetemektől kezdve a művészettörténeti sorozatokig, koncertekig. A nyolcvanas-kilencvenes években fiatalokként szerettek elüldögni a Dobos cukrászdában, ami akkor sikkes helynek számított, s ha ösztöndíjat kaptak, vagy épp amikor már fizetésük volt, hónap elején megettek itt egy-egy Somlói galuskát vagy Bagdad fagyit. Hetente többször is jártak étterembe, akkoriban ezt jobban megengedhették maguknak az emberek. Ritkábban zenés szórakozóhelyeket is látogattak, ahol egy 1-3-5 fős zenekarok játszottak, éjfélig, vagy egy óráig. Egerben 8-10 ilyen hely volt: például a Széchenyi étterem - a mostani DM -, az Unicornis étterem és bár, a Grill, a Fehér Szarvas. Nyaranként építőtáborokba mentek – például a békéscsabai konzervgyárba, vagy a Balatonhoz, ahol lehetett ismerkedni, barátkozni, táncolni. Ugyanez volt a KISZ táborokban is. Ez az időszak azonban elmúlt, másféle zenés helyek alakultak a városban, alternatív klubok, mint amilyen a MÁS – amiből később az Egal született. Szüleim és nagyszüleim ezektől a helyektől ma elborzadnának, nekik most inkább egy-egy baráti borozás, vacsora, olykor mozi vagy színház jelenti a szórakozást.

Jakab Dániel 7. K
Neumann J. Középk. és Koll.